

ШЛЯХ ВІД ПАЮ ДО КОРОВАЮ

Нотатки із сесії районної ради

Протягом останніх десятиліть в аграрному секторі району відбулось чимало перемін. Дехто називає їх негативними, дехто позитивними. Але річ не в тім. Характерно, що ці переміни здійснювались не з доброї волі самого селянина. Спочатку в нього забрали землю і назвали куркулем, згодом силоміць загнали в колгосп і там тривалий час намагалися прищепити почуття... господаря. А тим часом... Тим часом у більшості країн світу сільське господарство розвивалось за давніми законами, де основою була приватна власність. Тепер, схоже, і ми прозріли. В аграрному секторі країни почалось реформування, тобто знову настали переміни. Що вони принесуть?

Очевидно, рано ще готувати ложки, щоб сьорбати оте вариво, котре тільки-но починає варитися. Однак уже тепер зрозуміло: воно буде гірким. Про це видно було з доповіді на сесії районної ради начальника управління агропромислового комплексу району В.Тишкуна, який ознайомив присутніх з процесом реформування агропромислового сектора.

У районі на базі колишніх КСП створено 48 формувань ринкового типу, у тому числі 12 приватно-орендних підприємств, 34 сільськогосподарських виробничих кооперативи та два

товариства з обмеженою відповідальністю. В процесі реформування у 10 господарствах відбувся поділ на декілька окремих підприємств, п'ять КСП навпаки - об'єдналися в одну приватну фірму. Нині практично з кожним власником земельного паю укладені договори оренди землі.

Завершується паювання майна, уточнюється його вартість, видаються майнові пайові книжки та укладаються договори оренди на майно. Проте процес реформування не скрізь протікає безболісно. В окремих підприємствах не закріплено власників земельних сертифікатів за земельними масивами, не завершено розподіл майна, що породжує значну кількість скарг. Це, зокрема, стосується СВК «Трунівник», «Дружба», «Тушебинське», «Воля», «Незалежність», «Мир» та деяких інших. У даному разі, підкреслив доповідач, недопрацювали комісії по реформуванню господарств, керівники новостворених структур. Дехто не може або не хоче усвідомити суть реформування, дехто розуміє це як вседозволеність. Безпідставно розпродується сільськогосподарська техніка, худоба, інше майно. Проте, як говорить народна мудрість, завжди так не буде. За розбазарювання народного добра рано чи пізно доведеться відповідати.

(Закінчення на 2 стор.)

(Початок на 1 стор.)

Близько тисячі власників земельних сертифікатів свої земельні паї приєднали до присадибних ділянок і господарюють самостійно. Більше 200 чоловік здали свої земельні частки в оренду 50 селянсько-фермерським господарствам.

У складних умовах проходить становлення нових агроформувань. Адже негативні тенденції, які вже кілька років розвалюють сільськогосподарське виробництво, не тільки не ослабли, а навпаки - посилились.

Зростає прірва між цінами на промислову та сільськогосподарську продукцію. КСП лишили після себе тяжку спадщину. Машино-тракторний парк зно-

ШЛЯХ В ДО КОГ

шений, значна кредиторська заборгованість, довго «висять» борги по заробітній платі.

ний платі.

В.Тишкун у доповіді змалював картину перерозподілу земель, що склалася в результаті реформування. Вона виглядає таким чином. Посівна площа в сільськогосподарських кооперативах складає 32,5 відсотка від усіх посівів, у приватних або приватно-орендних господарствах - 37,1%, селянсько-фермерських господарствах - 2%, в господарських товариствах - 1,9%.

У господарствах населення посіви розміщені на 13653 гектарах, що становить 25,3 відсотка всієї посівної площі району.

У структурі посівів розширилися в порівнянні з минулим роком площі під зерновими. Це стосується, зокрема, озимої та ярої пшениці, кукурудзи. Водночас зменшились посіви ячменю, кормових культур.

В.Тишкун, зокрема, проаналізував хід весняних польових робіт, догляду за посівами та кормозаготівлі у новостворених сільськогосподарських формуваннях, зупинився на проблемах тваринницької галузі, підготовці до жнив. Гостра критика прозвучала на адресу окремих обслуговуючих підприємств району, зокрема, ВАТ «Агротехсервіс».

Згідно з Указом Президента «Про заходи щодо забезпечення формування та функціонування аграрного ринку» розпочинається другий етап реформування. Він упорядковує всі питання створення інфраструктури ринкового середовища для роботи виробників сільськогосподарської продукції. Указом передбачені конкретні обсяги робіт. Зокрема, у селах - це створення мережі пунктів заготівлі сільгосппродукції, кредитних спілок, обслуговуючих сільськогосподарських кооперати-

вів, інших суб'єктів господарювання, що здійснюватимуть переробку і реалізацію продукції, забезпечення товаровиробників матеріально-технічними ресурсами.

На сесії доповідачу задавали чимало запитань, чимало критичних зауважень прозвучало, зокрема, з вуст депутатів Р.Радчука, Є.Братасюка, Г.Хвас, А.Мартинюка та інших. Про роль та місце управління агропромислового комплексу, про недоліки в роботі управлінців говорили в своїх виступах голова постійної комісії С.Корзан, заступник голови районної ради І.Загоруйко. Безперечно, про якісь позитивні зрушення в процесі реформування АПК говорити ще рано. Зате

ВІД ПАЮ РОВАЮ

«проколи» тут видно неозброєним оком. Відчувається, що в окремих моментах працівники районного управління АПК недопрацюють, навіть почуваються розгублено. Звісно, таку позицію можна пояснити рядом об'єктивних і суб'єктивних причин. Але як би там не було, врешті-решт стає зрозумілим: разом з реформуванням агропромислового сектора слід вдосконалювати роботу структур управління. Зусилля фахівців повинні спрямовуватися на надання практичної допомоги виробникам сільськогосподарської продукції всіх форм власності.

На сесії розглянули також питання «Про стан підприємництва в районі та завдання сільських рад щодо розвитку і підтримки малого та середнього бізнесу» та ряд інших, заслухали звіт постійної комісії районної ради з питань депутатської діяльності та етики, законності, боротьби з організованою злочинністю. На сесії виступили депутат В.Оніщук, начальник управління економіки райдержадміністрації С.Ситник, начальник відділу земельних ресурсів В.Гасяк, завідуючий фінансовим відділом райдержадміністрації В.Чугай.

По кожному питанню, що розглядали на сесії, прийнято відповідні рішення.